

Fråga	Svar
<p>1</p>	<p>Hur hanteras detaljplaners giltighet när handlingar (planbeskrivning) saknas? När det inte funnits planbeskrivning från början, och när planbeskrivning försvunnit. Felaktig version av plankarta inskannad etc.</p>
<p>2</p>	<p>Om planbeskrivningen har funnits men försvunnit (till exempel på grund av bristande arkivering), påverkas inte detaljplanens giltighet. Plankartan och dess juridiskt bindande bestämmelser gäller fortfarande. Det är en fråga för kommunens rutiner, kan finnas liknande problem/lösningar inom andra förvaltningar? Kanske planhandlingen finns någon annanstans att hitta, till exempel hos länsstyrelsen.</p>
<p>3</p>	<p>Med dagens verktyg, hur skulle Boverket göra för att ta fram en plan som ska regleras i 3D och sedan laddas upp till NGP?</p>
<p>4</p>	<p>Varför har inte Boverket utvecklat en API för föreskrifterna för Lantmäteriet och andra aktörer att använda sig av? (I stället för att använda katalogen)</p> <p>Det finns öppna data och API-tjänst för Boverkets författningssamling liksom för Planbestämmelekatalogen. Det görs en eller två uppdateringar per år.  <a href="https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/api-tjanst-for-boverkets-forfattningssamling/">https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/api-tjanst-for-boverkets-forfattningssamling/</a>   <a href="https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/planbestammelser/">https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/planbestammelser/</a></p> <p>Väldigt lång lista av bestämmelser i NGP när man klickar på en DP. Finns det någon logik på ordningen? Vi ser ingen struktur på bestämmelserna. Kan man få till en struktur, likt teckenförklaringen som finns när vi skapar en detaljplan?          Om vi fick välja hade vi gärna kunnat se bestämmelser för en specifik fastighet i strukturerad ordning. Det är mycket lättare att läsa av, om strukturen i NGP liknar den som faktiskt finns i detaljplanen. Kan man använda sig av underrubrikerna? Kan man sätta ordningen själv?</p> <p>Det frågan berör antar vi gäller E-tjänsten för detaljplaner, <a href="https://detaljplaner.lantmateriet.se/">https://detaljplaner.lantmateriet.se/</a>. Detaljplaner är en datamängd inom NGP som konsumeras via API: er. E-tjänsten är inte en exakt kopia av detaljplanen. Vill man få tillgång till hela datamängdens information behöver detaljplanen konsumeras via våra api:er och laddas hem. Eventuella förbättringsförslag på E-tjänsten kan ges via Lämna Feedback i E-tjänsten.</p> <p>Notera att det finns en funktionalitet för att slå av/på <i>Visa alla bestämmelser</i>.</p>

5	Hur ska planer med bestämmelsezoner i flera plan ovanpå varandra hanteras framför allt vid visualisering och användning efter digitalisering? Exempelvis tunnelbanetunnel i samma detaljplan som bebyggelse i markplan.	Boverket har valt att inte ha allmänna råd om hur redovisning kan göras i 3D då det inte finns någon praxis att utgå ifrån. Vi anser att det är bättre att kommuner och programvaruleverantörer tar fram lösningar utifrån faktiska situationer och sen kan det eventuellt kodifieras till allmänna råd. Detta är något som bäst utreds i praktiken.
6	U - bestämmelser gällande ledningar. Vad tycker Lantmäteriet om ledningar under vatten. Ska de också visas med u?	Det beror på hur vattenområde är planlagt, är det allmän plats finns det inget behov att göra det, men är det kvartermark är det rekommenderat att det görs.
7	Hur ser teknikutvecklingen ut kring effektivisering/ användande av AI för att tolka planbestämmelser?	NGP har inte tittat på AI-lösningar, NGP tillgängliggör kvalitetssäkrad information som potentiellt kan ge bra förutsättningar för AI.
8	Konsumera från NGP Vi har behov av konsumtion i form av direktläsning från NGP. Detta har kommunen inte i sina egna system just nu och verkar inte heller finnas i Lantmäteriets egna handläggningssystem (Geosecma). Där har man byggt in en lösning som laddar ner plangeometrier som tillfälligt lagras på enheten. Det verkar inte som att formatet i NGP är särskilt tillgängligt och kan prata på ett enkelt sätt med övriga GIS-system. Exempelvis kan inte Arcgis-plattformen hantera NGP-geometrier (eller anslutning) utan specialbyggda system.	Med avseende på Lantmäteriets egna handläggningsstöd Geosecma: Nytt handläggningsstöd är under utveckling. Utvecklingen av NGP i Geosecma är inte prioriterat. Workaround finns för att använda detaljplaneinformation från NGP i Geosecma. NGP:s huvudsyfte är digital användning, API= maskin-till-maskin. Om datamängder ska användas i olika systemlösningar kan utveckling behövas, beroende på vilket stöd som finns i befintligt system. NGP:s api:er följer, så långt som möjligt, standarder och basic autentisering kan används.

<p>9</p>	<p>Vi levererar planbeskrivningen i pdf-format till NGP. Hur kan kopplingen mellan teman och motiv till reglering ske till ett geografiskt område, kan det kontrolleras i en pdf?</p>	<p>Inga krav finns på format på planbeskrivning i NGP.                  I NGPn kan man tillgängliggöra en digital planbeskrivning i Open XML-format enligt den nationella specifikationen för planbeskrivning. Även den digitala planbeskrivningen hanteras i NGP som en länk och det går inte att söka på den taggning som gjorts. Taggningen blir sök- och läsbar först när planbeskrivningen laddas ner från plattformen och tas in i ett program/system som har implementerat specifikationen för planbeskrivning.</p> <p>Anledningen till att det inte går att söka i den digitala planbeskrivningen i plattformen har med informations säkerhet att göra, och då särskilt svårigheten att kontrollera innehållet i fritext. Den nationella specifikationen för detaljplan anger inget specifikt format för planbeskrivningen, det är alltså inget krav att planbeskrivningen tillgängliggörs i formatet Open XML i NGP. Men för att uppfylla Boverkets föreskrift om planbeskrivning så rekommenderas man att göra det. Det går också att tillgängliggöra samma planbeskrivning i flera olika format i plattformen, tex både som PDF och Open XML.</p>
<p>10</p>	<p>Diskrepansen som kan uppstå mellan planlinjer och fastighetsgränser har olika bakomliggande orsaker. Ofta har grundkartan inte haft den kvalitet som varit nödvändig för att planlinjer ska kunna följa befintliga fastighetsgränser, även om det varit tanken. Om man kan anta att planförfattaren haft för avsikt att följa fastighetsgränserna – ska man digitalisera planlinjer efter korrekta fastighetsgränser? Var går gränsen för hur långt man får anpassa planlinjer, dvs planområdesgränser och användningsgränser, till fastighetsgränser?</p>	<p>Digitalisering som görs idag har ingen juridisk status och kommunen bestämmer själv vilka toleranser och korrigeringar man anser är okej, beroende på vad man avser använda digitaliseringen till. Enligt det förslag till ändrat regelverk om ändring som Boverket har lämnat, och som ligger ute på remiss till 27 januari, kan den typen av korrigeringar ingå i omvandling, det vill säga digitalisering med beslut som medför juridisk status.</p> <p><a href="https://www.regeringen.se/remisser/2024/10/remiss-av-uppdrag-om-oversyn-av-regelverket-for-andring-av-detaljplan-och-av-olagliga-planbestammelser/?mtm_campaign=Remiss&amp;mtm_source=Remiss&amp;mtm_medium=email">https://www.regeringen.se/remisser/2024/10/remiss-av-uppdrag-om-oversyn-av-regelverket-for-andring-av-detaljplan-och-av-olagliga-planbestammelser/?mtm_campaign=Remiss&amp;mtm_source=Remiss&amp;mtm_medium=email</a></p>

11	Digitala gränser har inte samma tolkningsmån som de tidigare analoga, men innebär det att de inte har någon tolkningsmån alls eller hur kan man tänka?	I en detaljplan som inte följer föreskrift så finns en tolkningsmån och möjlighet att justera. Om fastighetsgränserna justeras och planområde eller planbestämmelsegränser också justeras, så ska detaljplanen levereras på nytt till plattformen. Om gränserna justeras ska det anges i kvalitetsparametrarna. För framtagande av grundkarta så hänvisar vi till <a href="#">HMK Digital grundkarta 2021</a> samt dokument Mer om kvalitén på fastighetsgränser i grundkarta – <a href="#">informationsblad</a> .
12	Tydlighet mellan användningsgräns och egenskapsgräns. I NGP är det otydligt vad som är användnings respektive egenskapsgräns. Går detta att förtydliga? - Lantmäteriet	E-tjänsten, <a href="https://detaljplaner.lantmateriet.se/">https://detaljplaner.lantmateriet.se/</a> . visar på hur detaljplaner <u>kan</u> visualiseras. Det finns idag inga planer att utveckla e-tjänsten ytterligare. Systemleverantörerna och kommuner uppmanas att bygga egna lösningar.
13	Vem har ansvar att lämna synpunkter och följa upp att föreskrifterna följs under planarbetet? LST har meddelat att de inte kommer att lämna synpunkter.	Det är kommunen själv som ansvarar för att följa regler och lagar. Ingen annan myndighet har just det ansvaret i nuläge.
14	Vem följer upp att detaljplanen laddas inom två veckor efter laga kraft?	Det är kommunen själv som ansvarar för att följa regler och lagar. Ingen annan myndighet har just det ansvaret i nuläge. I INSPIRE -förordning (2010:1770) om geografisk miljöinformation 3 kap. står om kommunernas informationsansvar för detaljplaner och planbeskrivning dvs att kommunen ska tillgängliggöra. Det finns ingen angiven tidsgräns men i den nationella specifikationen för detaljplan anges att detaljplanen ska tillgängliggöras inom två veckor efter laga kraft. Detta för att konsumenter och användare, de som använder datamängden, ska veta vad datamängden innehåller. Genom att leverera till plattformen så ser Lantmäteriet till att kommunen uppfyller sitt informationsansvar (se producentavtal)

15	Nästa steg efter uppladdning - vilka olika möjligheter finns för att nyttja informationen?	API: er för visning, sökning och nedladdning. Digital användning. Traditionell användning. Lantmäteriets e-tjänst. Utbyte med myndigheter. Men även nya användarmönster i och med att detaljplan nu är en datamängd. En unik datamängd i NGP som inte finns sammanställd på något annat ställe. Exempel på användning: Fastighetsloggen. Stort intresse finns för datamängden. Flera projekt kring användning av digitala detaljplaner i bygglovsprocessen.
16	Hur lång tid uppskattar ni det kommer ta att uppnå nyttorna med NGP? Jag tänker de nyttor som man menade att externa aktörer skulle skapa och som man använde som motiv till att ställa krav på framtagande av digitala detaljplaner. Hade det inte varit mer rimligt att göra en stegvis utveckling och kravställa taggning av exempelvis motiv till bestämmelser först och sedan gå vidare? Nu lägger kommuner ner arbete på att tagga planer för en nytta som inte finns idag, om man inte har något eget system som kan visa taggning	<p>NGP är en del för att nå en obruten, digital samhällsbyggnadsprocess. Nyttan uppstår i utbyte mellan myndigheter, kommuner och andra aktörer. Nyttan kommer även den stegvis. Föreskriften anger att planbeskrivning ska taggas. Det är ett lagkrav. Utveckling hos myndigheter har inte hängt med. Det finns olika anledningar till det (t.ex. säkerhet, prioritet, förståelse). Taggning av planbeskrivning gäller för de detaljplaner som påbörjats efter 2021-12-31. I dagsläget (7 februari 2025) är det ca 300 st av totalt ca 11000 st). Några kommuner har intern nytta, t.ex. att bygglov kan använda taggningen.</p> <p><a href="https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/planbeskrivning/nyttor-digitala-planbeskrivningar/">https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/planbeskrivning/nyttor-digitala-planbeskrivningar/</a></p>
17	Vad är helhetsmålet med NGP? Många kommuner gör olika tolkningar om vilken information man delar. T.ex. bara markanvändningsbestämmelser eller olika bilagor. Hur påverkar det helhetsmålet? Kan det finnas en rekommendation eller allmänt råd för vad som bör delas.	Helhetsmålet med den Nationella geodataplattformen (NGP) är att skapa en sammanhängande, nationell infrastruktur för geodata som underlättar delning, tillgänglighet och användning av datamängder mellan olika aktörer i Sverige. Plattformen syftar till att stödja en effektivare samhällsbyggnadsprocess, bidra till hållbar utveckling och främja innovation genom bättre datadelning och samordning. För varje datamängd är angivet vad som är obligatoriskt.
18	Hur tänker man sig att kommunerna ska konsumera data? Eller är det bara envägs kommunikation? Vad är nyttan för kommunerna?	Den Nationella geodataplattformen (NGP) är inte tänkt att bara vara en envägs kommunikation där kommunerna förväntas dela sina data, utan den är också avsedd att ge kommunerna och andra intressenter tillgång till en gemensam strukturerad datainfrastruktur med många fördelar. Tanken är att kommunerna både ska bidra med och konsumera data på ett sätt som gynnar deras arbete inom samhällsbyggnad, planering, och förvaltning.

<p>19</p>	<p>Vilket format ska planbeskrivning vara i NGP? Varför inte taggade dokumentet?</p>	<p>I plattformen kan man tillgängliggöra en digital planbeskrivning i Open XML-format enligt den nationella specifikationen för planbeskrivning. Den digitala planbeskrivningen hanteras i plattformen som en länk(referens) och det går inte att söka på den taggning som gjorts. Taggningen blir sök- och läsbar först när planbeskrivningen laddas ner från plattformen och tas in i ett program/system som har implementerat specifikationen för planbeskrivning.</p> <p>Anledningen till att det inte går att söka i den digitala planbeskrivningen i plattformen har med informationssäkerhet att göra, och då särskilt svårigheten att kontrollera innehållet i fritext.</p> <p>Den nationella specifikationen för detaljplan anger inget specifikt format för plan-beskrivningen, det är alltså inget krav att planbeskrivningen tillgängliggörs i formatet Open XML i plattformen.. Det går också att tillgängliggöra samma planbeskrivning i flera olika format i plattformen, tex både som PDF och Open XML.</p>
<p>20</p>	<p>Saknas ett bra valideringssystem inför uppladdning. Ett lokalt verktyg som validerar mot kraven i NGP som inte bara görs i samband med uppladdning.</p>	<p>De olika kraven finns i specifikation och det finns system som gör en egen, lokal validering före publicering i NGP.</p>
<p>21</p>	<p>Beteckning exporteras till NGP, vilket gör att vissa fritextsbeteckningar som följer föreskrifterna och PBL inte går att ladda upp till NGP. D.v.s. Planens innehåll går inte att ladda upp i sin helhet. Vad tänker LM om detta?</p>	<p>Frågan är lyft internt på Lantmäteriet och kommer ha med sig frågan i arbetet med att uppdatera specifikationen. Revidering av specifikationen kommer att göras under 2025.</p>
<p>22</p>	<p>Svårt att kontrollera innehållet som laddades upp. Ibland laddas planer upp trots varningar (t.ex. "motivtext saknas för yta", som finns vid manuell kontroll). Vi blir osäkra på hur det landar i NGP eftersom visningstjänsten är så begränsad.</p>	<p>E-tjänsten är en enkel WMS som visar på hur detaljplaner kan visualiseras. Det finns idag inga planer att utveckla e-tjänsten ytterligare utan detta uppmuntras att göras av systemleverantörer eller kommuner själva.</p> <p>Finns behovet inom kommunen att göra en koll på vilken information som finns uppladdad inom NGP så kan api:erna för sökning och nedladdning användas. För att använda dessa kan det behövas viss IT-kunskap och vana av hur man konsumerar information via api:er.</p>

23	<p>NGP får man väldigt lite information om detaljplanerna visuellt – man måste i princip alltid titta på PDF för att förstå vad som visas i NGP. Hur kommer NGP utvecklas?</p>	<p>Den Nationella geodataplattformen (NGP) gör det möjligt för alla att få tillgång till datamängder som behövs i samhällsbyggnadsprocessen och datamängderna tillhandahålls via tjänster med applikationsgränssnitt (API).</p> <p>Det frågan berör är E-tjänsten för detaljplaner vilket är en datamängd inom NGP som konsumeras via API: er. E-tjänsten är uppbyggd som en prototyp för hur informationen kan visualiseras och är inte en exakt kopia av detaljplanen. Vill man få tillgång till hela datamängdens information behöver detaljplanen konsumeras via våra api:er och laddas hem.</p>
24	<p>Nu laddar vi upp planerna till NGP men som vi har förstått det är den visningstjänst som tillhandahålls av Lantmäteriet mer av en prototyp för vad som kan göras med den information som samlas i ett enhetligt format på lagringsplatsen NGP.</p> <p>Har ni som är med idag någon tanke om hur den digitala informationen kan tillgängliggöras så att den blir till större nytta? Hänger det enbart på att någon extern aktör utvecklar en lösning/tjänst eller är det något ni funderar på utveckling av alternativt känner till att det är något på gång från extern aktör?</p>	<p>Den Nationella geodataplattformen (NGP) gör det möjligt för alla att få tillgång till datamängder som behövs i samhällsbyggnadsprocessen och datamängderna tillhandahålls via tjänster med applikationsgränssnitt (API).</p> <p>Ja, det hänger på externa aktörer alternativt kommunen själva att skapa lösningar och tjänster som uppfyller de behov konsumenterna av informationen har. Lantmäteriet arbetar även med att engagera systemleverantörer inom innovationsupphandlingar där fler nyttor och funktioner med NGP kan tydliggöras.</p>
25	Vad är sökbart i NGP	Referensobjektet för varje datamängd anger det som är det som är sökbart i NGP
26	Hur hanteras illustrationer i en digital plankarta? Om en illustration är med i plankartan skall den gälla. Men kan illustrationer digitaliseras?	De finns med antingen i planbeskrivningen eller pdf:en av Plankartan. Illustration finns inte med i specifikation och datamängd. Går bifoga som eget dokument.
27	Kan man göra planbeskrivningen digital i word?	Ja, datautbytesspecifikationen bygger på en modifierad version av bokmärken i OpenXML (som är det filformat word använder sig av).

28	-	-
29	Digitalisering av äldre detaljplaner och uppladdning till NGP Vad händer med tolkningsutrymmet i äldre planbestämmelser om de forceras in i gällande planbestämmelsekatalog?	Om kommun valt att digitalisera en äldre detaljplan så görs det av ofta en grupp som hjälper till med tolkningen, tolkningen ger stöd till handläggare, det är även möjligt att ha med originalformulering.
30	Hur resonerar Boverket när de ger förslag på tillämpning av nya idéer som inte följer de egna föreskrifterna? Exempelvis att kunna ha ett index som anger nockhöjd i legenden och den faktiska nockhöjden på plankartan.	Det är skillnad på det som är bindande krav i föreskrifterna, det vill säga vad man får reglera och hur det digitalt ska hanteras och de allmänna råden om redovisning som kommunerna kan följa om de vill. Symboler, beteckningar, indexering är sådant som enbart finns i det allmänna rådet och där vill Boverket uppmuntra till nya sätt för att få fram ny praxis gällande redovisning.
31	W - Vattenområden. Finns inga bestämmelser om att bygga på vattenområde. Finns inget om att bygga. Exempelvis om man vill ha en restaurangbåt, eller sjömack. Hur skall detta visas?	Om man ska bygga på vatten ska det planläggas som kvartersmark eller möjligen allmän plats, beroende på vad som ska uppföras. Vattenområde är till för områdets om ska ha karaktären av öppet vatten. Bryggor kan regleras med byggrätt i användningsbestämmelsen, men fungerar så där då bryggor sen inte kräver bygglov.
32	Vad styr hur Boverket väljer att uppdatera sin planbestämmelsekatalog? Ibland kommer uppdateringar på formuleringar och/eller nya formuleringar? Kommer detta från kommuner, domstolar eller andra aktörer? Eller är det Boverket själva som tar fram dessa på eget initiativ?	Informationen i Planbestämmelsekatalogen uppdateras när det sker juridiska ändringar till exempel på grund av lagändringar eller med anledning av ny rättspraxis. Det kan även vara utifrån önskemål och inspel från kommuner eller programleverantörer. Vissa ändringar initieras av interna idéer till förbättringar eller på grund av tekniska behov. Katalogen uppdateras ungefär en till två gånger per år.  <a href="https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/planbestammelser/planbestammelsekatalogen/versionshantering/">https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/planbestammelser/planbestammelsekatalogen/versionshantering/</a>
33	Vad är anledningen till att det inte finns möjlighet att reglera prickmark med fritextformulering i planbestämmelsekatalogen? Det finns ett	Prickmark blev en ny bestämmelse med nya PBL 2011, när bestämmelsen blev tvungen att förändras. Den tidigare fungerande "marken får ej bebyggas" fick helt ny betydelse med en legaldefinition av ordet bebygga, och nya formuleringar togs fram och prövades, först i det allmänna rådet, sen i föreskrifterna. Föreskrifterna är hårt styrda för att inte riskera en del av de juridiska problem som legaldefinitionerna



	behov av mer flexibel beskrivning av pricken i vissa lägen. Att rada upp allt som "endast får uppföras" försvårar flexibiliteten över tid. Till exempel om definitionen av byggnadsverk uppdateras i framtiden eller att nya funktioner behövs som inte radats upp då blir äldre planer låsta.	medförde. Vi ska se över om den problematiken nu kanske har lättat och det är möjligt att föra in mer fritext i föreskriften när det gäller pricken.
34	Finns det någon pågående utvärdering av begreppen egenskapsgräns och sekundär egenskapsgräns. Ordvalet öppnar för tolkning att det finns hierarki mellan de två, som gör planer svårtolkade.	En språklig konstruktion som syftar på att den ska tas till när den första inte räcker, det behövs två gränstyper. Ingen hierarki avses annat än den som förklaras i det allmänna rådet. Eftersom det bara är Allmänna råd kan man benämna den något annat i sin programvara om man vill. Kanske behöver man höra med systemleverantör?  <a href="https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/planbestammelser/avgransningar/redovisning-av-avgransningar/">https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/planbestammelser/avgransningar/redovisning-av-avgransningar/</a>
35	Erfarenhetsutbyte från andra kommuner – Hur jobbar man internt med uppladdning av planer till NGP? Vem gör vad? Vilka problem har man stött på?	Planingenjör/arkitekt, Kartingenjör och GIS.  Kontakta gärna andra kommuner för ytterligare information.
36	Hur hanteras littra på bestämmelser av samma typ, exempel n1, n2, n3 osv. Viktigt att de följer med och kan visas hela vägen i processen!	Tas eventuellt med till nästa revidering av specifikationen för detaljplanj som sker under 2025.
37	När en detaljplan laddas upp till NGP blir användningsbestämmelserna i bokstavsordning. Detta gör att fel användning kan bli huvudsaklig och planen blir då missvisande.	I E-tjänsten sorteras användning i bokstavsordning, E-tjänsten är en enkel visualisering av detaljplanerna och de återges inte enligt originalhandlingen. Det finns idag inga planer att utveckla e-tjänsten ytterligare. Vid nedladdning av informationen bör detaljplanerna återskapas i sin ursprungliga form.  Enligt Boverkets föreskrifter finns inget begrepp huvudsakligt användningsområde, därav inte i specifikation.

38	Planbestämmelser - vissa tillåter fritext och andra inte, varför? Exempelvis är det problem med att reglera fastighetsstorlek för olika markanvändningar inom samma användningsområde.	Bra inspel om behov av fritext för fastighetsstorlek, Boverket tar med det till kommande revidering av föreskrifterna och katalogen.
39	Markhöjd - Föreskriven höjd över nollplanet. Hur läggs detta in på redan gällande detaljplaner? Dessa punkter finns oftast inte vektoriserade sen tidigare likt gränser.	Mot specifikationen för NGP - finns med som punkt Markhöjdsbestämmelser ska finnas (BV)
40	Hur hanteras vertikal avgränsning i digitaliseringen?	Utvecklingen har inte kommit hit ännu. Vi har öppnat en dörr men inte nått ändra fram. Här behöver vi arbeta tillsammans för att komma framåt.
41	Borde det inte framgå i NGP vilken detaljplanebestämmelsekatalog som den tolkade detaljplanen följer?	Det finns bara en tjänst Planbestämmelsekatalog, där alla bestämmelser från 1949 finns med. Vilket år planbestämmelser är från visas i katalogen.
42	Det finns inte stöd för lutningspilar vid export till geojson så dessa kommer inte upp till NGP. Hur och när kommer detta att lösas? Behöver specifikationen ändras? Kan lutningspilen läggas till som linje? Målsättningen framöver är ju att kunna använda tolkningen och slippa gå till ursprunglig plan.	Nej det går inte leverera symboler till NGP. Om detaljplanen följer specifikation och använder planbestämmelsekatalog så visas satta höjdangivelser i planbestämmelse som i den programvara man använder (eller skapar eller skriver ut från). Det är programvara eller webbapplikation som styr hur planbestämmelsen visas.  Frågan kommer tas med in i det kommande arbete för uppdatering av specifikationen för detaljplan under 2025.
43	Saknar instruktioner för SIS-planer	Det finns idag ingen SIS -standard utan det är specifikationen för detaljplan som gäller.
44	Undrade om Supporten på LM vidarebefordrar frågor som man ställer så att	Nej, vi har viss kontakt med systemleverantörer (större, återkommande frågor) men det bästa är att användarna vänder sig till sin leverantör för önskemål om förbättringar på programvara.

	leverantörerna kan vidareutveckla programmen.	
45	Exempel: Äldre fastighetsplan som tagits fram ca 30-40 år innan inte lika gammal detaljplan. Fastighetsplanebestämmelser ska tolkas som detaljplanebestämmelser: "Fastighetsplaner enligt den upphävda plan- och bygglagen och tomtindelningar som före den 2 maj 2011 gäller som fastighetsplaner enligt 17 kap. 11 § i den upphävda lagen ska i fortsättningen gälla som detaljplanebestämmelser enligt 4 kap. 18 § i den nya lagen." "Om detaljplanen ändras eller helt eller delvis upphävs för ett område som omfattas av en fastighetsplan, skall det framgå av detaljplanen i vilka delar fastighetsplanen [...] upphör att gälla." Vad menas med "skall det framgå" - räcker en kartografisk ändring - upphäver det motsvarande bestämmelser i fastighetsplanen - tex prickmark? Eller måste det stå uttryckligen?	Vid beslut om upphävande av detaljplan upphävs även tillhörande fastighetsplan i motsvarande del. Det finns ingen praxis eller vägledning för hur det ska redovisas, det krävs interna rutiner hos kommunen.
46	Boverket behöver ha en plan för tolkningar till tidigare planbestämelse-katalogen (tex 2020, 2022...) vad gäller år 2024? Ska vi fortsatt tolka om allt till den senaste hela tiden? Vi kommer framöver ha en digital tolkning av detaljplaner med olika kataloger.	Planer som görs enligt föreskrifterna och framåt ska inte behöva tolkas om, de följer ett givet mönster som gör identifikation möjlig framåt och bakåt. Undantaget är om det sker drastiska förändringar i lagstiftningen av vad man kan reglera. I de fallen får Boverket ta fram vägledning för hantering.
47	Vi skulle gärna se möjlighet till att kunna filtrera. T.ex. efter planskede eller årtal mellan 2015–2019.	Möjlighet finns söka på status, påbörjat datum, laga kraft datum – API Geokatalog Sökning.

48	Hur vet vi att allt är rätt i NGP? Tänker på RIGES projektet som presenterades igår måndag på LM seminariet. Kan vi lita på datat? Svårt att sälja om man bara tävlar om hur många detaljplaner som är uppladdade och inte korrektheten.	De uppladdade äldre detaljplanerna är tolkning av de juridiska handlingarna, vilket framgår. Användningsområdet är bredare än bara bygglovsprocesser. Informationen kan användas till mycket annat än juridiska beslut.
49	Vi levererade detaljplan D353. Huvudsyftet med detaljplanen är Industri men i NGP ser det ut som att det är Kontor, detta blir väldigt missvisande mot syftet.	I E-tjänsten sorteras användning i bokstavsordning, tjänsten är en enkel visualisering av detaljplanerna och de återges inte enligt originalhandlingen. Det finns inga planer att utveckla e-tjänsten ytterligare. Vid nedladdning av data bör detaljplanerna återskapas i sin ursprungliga form. Enligt Boverkets föreskrifter finns inget begrepp huvudsakligt användningsområde, därav inte i specifikation.
50	Varför syns inte egenskapsbestämmelserna? Det är väldigt viktigt att man ser u-områdena var de går, annars får man ju hämta pdf filen ändå för att se var egenskaperna finns	E-tjänsten bygger på en enkel WMS som visar på hur detaljplaner kan visualiseras. Det finns idag inga planer att utveckla e-tjänsten ytterligare utan detta uppmuntras att göras av systemleverantörer eller kommuner själva.  Finns behovet inom kommunen att göra en koll på vilken information som finns uppladdad inom NGP så kan api:erna för sökning och nedladdning användas. För att använda dessa kan det behövas viss IT-kompetens eller vana hur man konsumerar information via api:er.
51	Vore bra om det i detaljplaner.lantmateriet.se gick att söka på planbeteckning (och inte bara på plats, fastighetsbeteckning och adress.)	Sökning i E-tjänsten detaljplaner.lantmateriet.se är enbart tex. fastighetsbeteckning, adress. Dvs inget från detaljplanen/referensobjekt.
52	Tomt/fastighet? - I bestämmelsekatalogen finns idag ingen bestämmelse gällande tomt, utan endast fastighet. Ibland behövs tomt användas då en fastighet skall avstyckas. Är det något man kan reglera i nya bestämmelser?	Möjlighet att lägga in "icke tolkade" bestämmelser för digitalisering av äldre planer. Finns inget lagstöd i 4 kap PBL att reglera tomter i nya planer.

53	Områdesbestämmelser?	Kraven på digitala uppgifter träffar inte områdesbestämmelser, inte heller Boverkets föreskriftsrätt. Därför finns inga regler utöver PBL. Görs oerhört få, kommunerna får sätta praxis.
54	Hur ska kartingenjörerna förklara de tolkade bestämmelserna i en nybyggnadskarta? Vi avvaktar för att Sokigo eventuellt har något på gång kring detta? Vi är förmodligen inte ensamma i detta. Man ser inte beteckningar i NGP.	Frågan är lyft på LM. Tas med som en punkt att se över i specifikationsarbetet. Revidering av specifikationen kommer att bli av under 2025.
55	Vilket stöd kommer finnas att få framöver i digitaliseringsprocessen? Från Boverket? Lantmäteriet?	Färdplanen kommer leda till några aktiviteter för fortsatt stöd av digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen. <ul style="list-style-type: none"> <li>• För stöd av digitalisering av äldre detaljplaner: Boverkets rapport och ev. ny möjlighet till omvandling.</li> <li>• DRK-avtal och initiativet att stärka stödet till kommunerna för hur man säkerställer god kvalitet på underliggande fastighetsgränser,</li> <li>• HMK Digital grundkarta 2025 (framför allt nya detaljplaner, men en del applicerbart även vid digitalisering kring fastighetsutredning).</li> <li>• Vägledning för detaljplan,</li> </ul> Tidigare arbeten, se länkar sist i detta dokument.
56	Hur ska vi se på användandet av fritextbestämmelser i digitaliseringen?	Antingen bryter man upp planbestämmelser till enskilda bestämmelser som motsvarar färdiga exempel i katalogen, de som inte motsvarar kan läggas in som fritext. Annars använder man fritext som otolkad bestämmelse.
57	Frågor inför workshop: 5. Hur löser vi i digitaliseringen information som behöver läsas tillsammans med plankartan? Tex illustrationer/sektioner som ligger utanför kartbilden.	Det finns möjlighet till flera bifogade dokument i NGP. Viktiga i utbyte med myndighet (ev. gult flöde till myndigheter).

58	Önskemål om ytterligare vägledning för digitalisering av äldre detaljplaner.	<p>Det finns ett flertal platser där mer information och vägledning kan hittas, nedan följer ett par exempel på detta:                  Boverket <a href="https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/Vagledning%20NS%20Detaljplan">https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/Vägledning NS Detaljplan</a>  <a href="#">Handbok från SBE.</a></p> <p>Kurser hos systemleverantörer.</p> <p>Utbildningsföretag.</p> <p>Samverkan med andra kommuner.</p>
59	När man ska ange beslutstyp och genomförandetid vid uppladdning av äldre detaljplan – vad ska man fylla i?	<p>Ingen bra lösning finns idag. Ange förslagsvis -1 på genomförandetiden. På Genomförandetid startar, som ska vara ett datum, kan ni ange i första hand samma datum som laga kraft och om det saknas ange samma datum som antagande. Gör man så borde användare av informationen förstå att det inte finns genomförandetid. Förslag att ändra specifikation finns och är under utredning. Förslaget är att införa en verksamhetsregel, att endast obligatorisk efter 2021-12-31.</p>
60	Är det aktuellt att öppna upp NGP för att acceptera alla lydelse för äldre bestämmelser? Se Boverkets rapport 2024:21”Uppdrag om översyn av regelverket för ändring...”:	<p>Om planbestämmelserna inte tolkas om är det möjligt att ange referens till en äldre planbestämmelse om den finns i planbestämmelsekatalogen. Originalformulering möjlig att ange. Äldre planbestämmelsekataloger kan användas. NGP styrs av vad den nationella specifikationen för detaljplan stödjer.</p>
61	-	-
62	Ändring av äldre plan	<p>Nya DP och ändringar ska finnas digitalt/NGP. Den informationen som gäller ska ligga i NGP. Kommunen är ansvarig för den information som ligger på NGP. Ändringar måste göras av kommuner. Webbinarium kring ändring av detaljplan och NGP finns på Lantmäteriets webbplats. Hävs en plan så bör den tas bort.</p>
63	-	-

64	Läsbarheten i digitala detaljplaner är betydligt lägre gentemot äldre planer utan de digitala kraven. Vi ser att det finns ett behov av att uppdatera föreskrifter och allmänna råd för att öka läsbarheten och tydligheten. Genom att till exempel tillåta symboler på plankartan för höjder och takvinklar blir detaljplanen mer läsbar och antalet bestämmelser kan hållas nere. Detta kan även göras genom att tillåta ett spann för vinklar. Finns det något pågående arbetet med detta?	Det finns inget förbud mot symboler på plankartan, det finns bara inte med i det allmänna rådet. Det allmänna rådet om redovisning av detaljplan är svagt rekommenderande, det säger hur kommunerna kan redovisa sina detaljplaner. Men Boverket ser gärna att det utvecklas nya sätt att redovisa.
65	Hur ska vi hantera då vi gör en ändring som endast avser att ta bort tex tomtindelning eller att upphäva den underliggande planen så att ytan blir planlös	Det är den senaste versionen av detaljplanen som ska laddas upp i plattformen. De tomtindelningar som ännu gäller ska arbetas in som planbestämmelser i detaljplanen. Beslutet som upphäver tomtindelning kan läggas till som beslutsdokument.
66	Ändringsplaner, hur gör vi när de ska skickas upp? Klipper de bort underliggande planer	Huvudprincipen är att NGP tillhandahåller informationen så som producenten har levererat den, d.v.s. det sker ingen bearbetning av själva detaljplaneinformationen i NGP. Det är alltså kommunen som bestämmer om de vill klippa ut ändrat område ur den ursprungliga planen och leverera om, eller inte. Enligt nationell specifikation för detaljplan är det inte tillåtet att flera gällande detaljplaner täcker samma område. Den detaljplan som inte gäller måste då anges som upphävd, eller att den nya detaljplanen klipper den tidigare. I NGP finns det dock ingen kontroll för flera gällande detaljplaner som ligger på varandra. En sådan kontroll skulle hindra detaljplaner i olika höjdplan. Om kommunen lägger in en ny detaljplan ovanpå en äldre som egentligen är upphävd, är det upp till det konsumerande systemet att härleda vilken bestämmelse som gäller, utifrån lagakraftdatum. Givetvis blir det tydligast för den som ska konsumera informationen om man uppdaterar den ursprungliga planen.
67	När en ändring vinner laga kraft nu men underliggande plan inte är digitaliserat och skickat till NGP-hur gör vi?	Lantmäteriet rekommenderar att hela detaljplanen digitaliseras med ändringen inkluderad. Inga egna planer för ändring. Inga överlappande planer.

68	När en ny detaljplan får laga kraft som upphäver en del av en tidigare plan, behöver vi manuellt ändra den gamla planens gränser. Önskvärt vore om programvaran eller NGP kunde lösa det automatiskt.	Lantmäteriet har inte möjligheten att klippa i kommunens uppladdade detaljplaner, det behöver göras av kommunen i sina programvaror. ny leverans till NGP
69	Vid ändring av detaljplan har kommuner möjlighet att antingen lägga upp den del av planen som ändrades i digitalt format eller ladda upp hela den ändrade planen, inklusive icke ändrade delar i digitalt format. Varför finns möjlighet att göra på olika sätt, skapar inte det ett oenhetligt och svårt utslutresultat? Speciellt för de som inte är vana med att läsa plankartor.	Om användarvänlighet och tydlighet har hög prioritet, så digitaliseras hela detaljplanen med ändringen inkluderad. Det är bästa för användarna. Av olika anledningar så kan ibland inte hela detaljplanen digitaliseras (resurser, pengar, tid) och en kommun väljer att inte digitalisera hela. Boverkets senaste rapport föreslår lösningar på detta. I NGP så fungerar båda alternativen, rent tekniskt. Se gärna webinarium Ändring av detaljplan samt vägledning för detaljplan. <a href="https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/utbildningar/webbinarium/detaljplan/">https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/utbildningar/webbinarium/detaljplan/</a>  <a href="https://www.lantmateriet.se/globalassets/temawebbar/smartare-samhallsbyggnadsprocess/nationella-specifikationer/vagledning-till-nationell-informationsspecifikation-detaljplan.pdf">https://www.lantmateriet.se/globalassets/temawebbar/smartare-samhallsbyggnadsprocess/nationella-specifikationer/vagledning-till-nationell-informationsspecifikation-detaljplan.pdf</a>
70	-	-
71	Ädp? Hur skall struktur och ordning se ut? Hur ska planbeskrivningen till Ädp vara?	Webbinarium Ändring av detaljplan och vägledning ger bra stöd. ÄDP som sådana ska inte finnas from 2014. Digitalisera med ändring/ändringar inkluderade. <a href="https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/utbildningar/webbinarium/detaljplan/">https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/utbildningar/webbinarium/detaljplan/</a>
72	I vår kommun tar det två veckor efter laga kraft att få ett plan-ID och den ska laddas upp till NGP inom två veckor, så kravet går nästan aldrig att uppfylla för oss.	Två veckor sammanfaller med lagkravet att skicka in till plan@lm.se.
73	Varför måste vi leverera detaljplanerna både till NGP och NDRK? Borde räcka med en gång.	Lantmäteriet utreder frågan. Nya "hinder" med säkerhetstänk.



74	Finns det versionshantering på data vi skickar upp?	Nej. Inte för detaljplan. Grundtanke med NGP är till för att tillgängliggöra aktuell information. (Ev. finnas versioner för Byggnad för att stödja vissa processer hos kommun).
75	Svårt att administrera informationen som är uppladdad. Önskar ett enklare sätt att t.ex. ta bort en plan.	Funktionalitet som tillhandahålls av systemleverantör- API stödjer borttagande. Kan implementeras i system.
76	<b>Systemleverantörsfrågor</b>	Frågor som berör systemleverantörer såsom specifika problem inom programvaror och dess funktionalitet finns inte med i denna sammanställning, dessa frågor får hanteras direkt med respektive leverantör för enklast och tydligast kommunikation. Detta kan vara frågor om exempelvis: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Användarvänlighet</li> <li>- Export/Import</li> <li>- Validering</li> <li>- Planinformation</li> </ul>

För ytterligare information se:

- <https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/>
- <https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/>
- <https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/utbildningar/webbinarium/detaljplan/>
- <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/>
- <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/?tab=fragor-svar>
- [https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/nyttan\\_med\\_digital\\_dp/](https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/nyttan_med_digital_dp/)
- <https://www.smartbuilt.se/projekt/informationsinfrastruktur/digsam/digital-handbok-for-digitaliserade-och-standardiserade-detaljplaner/digital-handbok/geografisk-tolkning/del-1/>